

Motion till riksdagen 2020/21:1959

av **Lotta Finstorp (M)**

Befolkningstillväxt och behovet av fler skyddsrum

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ett stärkt befolkningsskydd som är anpassat till nutida förhållanden, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

År 2017 föreslog Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) att det behövs byggas nya skyddsrum för totalt 50 000 människor under en 10-årsperiod. Prioriterade områden enligt MSB är den svenska delen av Nordkalotten, Stockholmsområdet, Gotland och Öresundsregionen.

Myndigheten påpekade dessutom i sin rapport att det finns ett omfattande behov av att restaurera många av skyddsrummens ventilationssystem.

Beslut om byggande, besiktning och registerhållning av skyddsrum har förts över från kommunerna till staten, MSB har ansvaret i dag.

I dag finns ca 65 000 skyddsrum i Sverige som gemensamt inrymmer omkring 7 miljoner personer. Under de senaste 17 åren har det inte byggts några nya skyddsrum, trots befolkningstillväxten. Dessutom finns inte de nuvarande skyddsrummen alltid där behoven finns, det vill säga där flest människor bor. Därutöver saknas en organisation eller personal med särskild utbildning för att iordningställa skyddsrummen.

Samma år som MSB framhöll behovet av nybyggnation av skyddsrum, 2017, föreslog Förvarsberedningen i ett delbetänkande, Motståndskraft – Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021–2025 (Ds 2017:66), att det krävs en inventering av skyddsrumsbeståndet och möjligheterna att nyttja andra skyddade utrymmen som kan ge ett tillräckligt skydd.

Skyddade utrymmen kan vara tunnelbanor och andra underjordiska anläggningar. För att ha en fungerande skyddsrumorganisation krävs också bl.a. ett effektivt förvar-

ningssystem, organisation och beredskap för att med kort varsel iordningställa skyddsrum och skyddade utrymmen, en utökad kontrollverksamhet samt information om hur man uppsöker skyddsrum och skyddade utrymmen.

Försvarsberedningen framhöll vidare att ”befintliga skyddsrum ska iståndsättas” och att ”en mer omfattande skyddsrumsverksamhet i enlighet med vad Försvarsberedningen föreslår kommer att kräva att uppgifter fördelas från MSB till framför allt kommunerna. Därmed behöver skyddsrumslagstiftningen ses över”.

Hotbilden förändras över tid och ser annorlunda ut i dag jämfört med på 1960-talet. En modern beredskap behöver vara flexibel och vara anpassad till utvecklingen i vårt samhälle och vår omvärld samt till våra säkerhetsbehov.

Vårt samhälle i dag är mycket sårbart i händelse av krig eller kris. Vi behöver säkerställa energiförsörjning, livsmedelsförsörjning (inklusive rent vatten), transporter och tillförlitlig internetuppkoppling.

Detta ställer höga krav och skapar ett stort behov av en aktiv omvärldsbevakning och en god handlingsberedskap samt en god förmåga till omställning. Därför behöver det tillsättas en utredning som ser över hur Sverige kan bygga fler skyddsrum för att säkerställa denna handlingsberedskap. Utredningen bör även se över hur en samlad organisation som ansvarar för driftsättning av skyddsrum och information till allmänheten om skyddsrummens placering kan skapas. Det bör ges regeringen till känna.

Lotta Finstorp (M)